

nější žalobkyně, při uzavření smíru náležitě zastoupena a smír nebyl jejím poručenským soudem schválen. Nevzdala se tedy platně svého nároku, aby manžel její, nynější žalovaný, poskytoval jí podle § 91 obč. zák. slušnou výživu podle svého jmění.

Ustanovení § 1264 obč. zák. a dekr. ze dne 4. května 1841 č. 531 sb. z. s., podle nichž manželka nemůže žádati na svém choti výživné, jestliže manželství jejich bylo rozvedeno výhradně z její viny, a podle okolností ani v případě viny obou manželů, nelze zde užiti, poněvadž platí jen při rozvodu manželství, vysloveném rozsudkem. Takového rozsudku není zde dosud o manželství sporných stran. Z toho následuje, že povinnost žalovaného, poskytovat žalobkyni výživné podle § 91 obč. zák., dosud nepominula; poněvadž však žalobkyně následkem rozvodu manželství není ani oprávněna, ani povinna, žítí se žalovaným ve společné domácnosti, může místo výživného v přírodních žádati na něm placení přiměřeného výživného v penězích.

Žalobní nárok manželky je tudíž co do důvodu po právu proti žalovanému. Nižší soudy se však vůbec nezabývaly otázkou, jaká peněžitá částka jest podle § 91 obč. zák. přiměřeným výživným, pročez řízení zůstalo v tomto směru neúplným a musí býti náležitě doplněno, načež teprve bude možno, rozhodnouti o žalobním nároku i co do jeho výše.

Rozhodnutí nejvyššího soudu ze dne 28. listopadu 1923. R v-I 1190/23/1. Dr. K. C.

Jestliže podepsali pouze někteří singularisti (výbor) přihlášku k válečné půjčce, nejsouce zmocněni všemi singularisty, a učinili-li tak v úmyslu druhé straně známém, zavázati upsáním půjčky té všechny singularisty, nezavazují se tím osobně jako singularisti k upsání půjčky té (§ 914 o. z. obč. § 102 III. novely).

Spořitelna v U. B. žalovala bývalého předsedu singularistů a ještě jiné čtyři singularisty v V. K. o zaplacení 9237 K 50 hal., poněvadž prý žalovaní upsali sedmou rakouskou válečnou půjčku 10.000 K jmenovité hodnoty a zavázali se tak svými podpisy k odebrání té válečné půjčky, kterou žalující spořitelna opatřila, vynaloživši za žalované upisovací částku 9237 K 50 hal.

Žalovaní namítali, že upsali tu válečnou půjčku jakožto zástupci singularistů, a to za těch podmínek, že ve skutečnosti nebudou hotově nic platit, nýbrž že vymění pouze pátou válečnou půjčku za sedmou válečnou půjčku a že žalující spořitelně bylo také známo, že žalovaní upsali tu válečnou půjčku jako zástupci singularistů, poněvadž u prvního žalovaného uvedeno jest na tom úpisu: »bývalý předseda singularistů« a že proto měla býti žaloba doručena nynějšímu předsedovi singularistů K. E.

První soudce zamítl žalobní žádost jednak z toho důvodu, že pod jménem: »singularisti« označeny jsou určité fyzické osoby a žalovaní při upisování válečné půjčky jednali pouze jménem a v zastoupení těchto osob, totiž všech singularistů, a jednak z toho důvodu, že žalovaní upsali tu válečnou půjčku pouze pod tou podmínkou, že se na ni nebude nic platit, nýbrž že se vymění tato sedmá válečná půjčka za pátou válečnou půjčku před tím pro singularisty ve V. K. upsanou, a že na upisovací přihlášce z 29. listopadu 1917 byla také napsána v tom smyslu poznámka a že to také se žalovanými vyjednal berní úředník F. R. v zastoupení žalující spořitelny.

Vrchní zemský soud v Brně vyhověl odvolání žalující strany, změnil rozsudek prvního soudce v ten rozum, že jsou žalovaní povinni zaplatiti žalující spořitelně za žalovaný obnos 9237 K 50 hal. s přísl., zamítnuv pouze část žalobní žádosti, aby žalovaní byli povinni zaplatiti ten obnos rukou společnou a nedílnou ve V. K., ale odůvodňuje své rozhodnutí dále takto: máje za to, že sice žalovaní všichni v singularisty ve V. K. zastupovati nemohli, jelikož žalovaní sami ne tvrdí, že byli k tomu oprávněni, že však písemní přihlášku ze dne 29. listopadu 1917 podepsali, čímž se zavázali sami osobně jako singularisté, a jsou proto žalobkyni za to zodpovědni. Na věci nic nemění, že žalobkyně vedla účet na singularisty ve V. K., ježto žalovaní jsou též singularisté.

Nejvyšší soud vyhověl dovolání, změnil rozsudek druhé instance a obnovil rozsudek instance první z těchto důvodů:

Odvolací soud posoudil věc nesprávně po stránce právní, máje za to, že žalovaní zavázali se podpisem přihlášky osobně jako singularisté a že jsou proto žalobkyni zodpovědni.

Náhled tento opírá se pouze o písemnou přihlášku, odporuje však skutkovému zjištění procesního soudu, převzatému od-

volacím soudem, že žalovaní jednali při podpisu přihlášky jako zástupci všech singularistů. Počet těchto nebyl sice zjištěn, jest však zajisté větší než počet žalovaných, kteří by jinak nebyli mohli jednati jako zástupci ostatních.

Přihláška sama o sobě nepřichází v úvahu jako jediný rozhodný činitel, nýbrž je přihlédnouti i k další zjištěné skutečnosti a podle toho souditi na skutečnou vůli smluvních stran ve smyslu § 914 obč. zák. Z toho vyplývá, že oběma smluvním stranám nešlo o to, by žalovaní zavázali se osobně, nýbrž že válečná půjčka měla býti upsána všemi spoluvlastníky singulárního majetku, a že předmětem závazku směřovaným pro půjčku měl býti tento majetek jako majetkový celek. Jedině tento účel a žádný jiný měl býti dosažen podpisy žalovaných na přihlášce. Zjištěno bylo dále, že žalovaní nebyli zmocněni ostatními spoluvlastníky k uvedenému jednání. Nebyli tudíž oprávněni jednati za ostatní jako smluvní stranu, sami však nebyli pro svou osobu smluvní stranou, ježto neměli úmyslu osobně se zavázati, a žalující strana nejednala s nimi jako se smluvní stranou, nýbrž jen jako se zástupci této, ačkoliv zástupci nebyli. Účelem smlouvy bylo jediné zavázati všechny spoluvlastníky singulárního majetku jako jednotnou smluvní stranu. Nedošlo proto podpisem několika nezmocněných spoluvlastníků, totiž žalovaných, ku platné smlouvě a nemůže žalující strana z přihlášky odvozovati pro sebe nižádných smluvních práv.

Ježto žalovaní jednali jako zástupci vlastníků majetkového celku a pouze tento měl býti zavázán smlouvou tou, nedošlo ani k závazku jednotlivců, t. j. žalovaných, ježto k platné smlouvě vůbec nedošlo. V opačném náhledu odvolacího soudu spočívá nesprávné právní posouzení věci.

Nezáleží ani na tom, zda žalovaní skutečně jednali na vlastní zodpovědnost, ježto žalující strana domáhá se zažalované části pouze jako plnění smluvního nároku podle písemné přihlášky, ne však z jiného právního důvodu, při němž by záleželo na zodpovědnosti žalovaných.

Vzhledem k tomu není třeba dále jednati o dalších důvodech dovolacích.

Rozhodnutí nejvyššího soudu ze dne 7. května 1923, Rv-II 593-22.

R. v. s. Řezba.